

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj X.

V Ljubljani 22. prosenca 1857.

List 4.

Pobožne národne pesmi. *)

(Nabral v Verhniški okolici, nekoliko poravnal in za poskušnjo dal P. Hicinger).

1. Od žalostne gore poleg Preserja.

Marija z Ogerskiga gre,
Oj gre do žalostne goré.
Za njo priteče pobeč mlad,
Nazaj bi njo priklical rad.
Nazaj, nazaj, Marija ti.
Marija sedem žalosti.
Ti cerkev ni zadosti še
Ti svetih maš premalo je?
Mi cerkev je zadosti še,
Mi svetih maš premalo je.
Možje do cerkve pridejo,
Na konjčkih tje prijezdijo.
Z altarjev konjčki zobljejo,
Iz kamnov se napajajo.
Žené do cerkve pridejo,
Nemarno spregovarjajo.
Marija šla do jezera,
Je na brodnarja klicala.
„Prepelji me za Božji lon.
Prepelji za nebeški tron“.
„Ne vozim jez za Božji lon,
Ne vozim za nebeški tron“.

„Za same bele krajeerje
In pa za stare reparje.“**)
Marija prime krilice.
Na ravnost gre čez jezerce.
Ji kraj vodé do členka bla.
Po sredi je po suhim šla,
Marija v hrib se vpirala.
Brodnarju hišca vnemala.
Brodnar pa vpije na vso moč,
Marijo kliče na pomoč.
„Nazaj poglej, Marija ti!
Marija sedem žalosti!“
Marija pa odgovori:
„Pomagajo naj krajeerji:“
Brodnar spet vpije na vso moč,
Marijo kliče na pomoč.
„Marija, če ne rešiš me.
Saj reši mlado detice“.
Sred izbe zibka tam stoji.
In mlado dete v njej leži.
Marija krog se zavihti.
Ves ogenj naglo pogasi.

Beseda zastran Kolemonoriga žegna.

Mnogo ljudi je močno v vraže zapletenih in še utegne mnogo vode preteči, preden bo škodljiva ljulika bedastih vraž zaterta.

Bile so nekemu bukve vzete, ki jih je v cerkvi namesto molitvinskih prebiral, in te bukve so meni v roke prišle. Desiravno je bravee teh bukev včasí komaj peto besedo nekoliko razumel, zakaj one so natisnjene v jako nerazumljivi in s ptujimi besedami pohabljeni slovenšini brez vse slovniške vednosti, se on vender bukve zgubivši nesrečniga misli. Slišim, de je bil on za bukve, ki le 283 strani obsežejo, 2 gold. 40 kr. dal, in je še skorej toliko na njih dolžan ostal, svest sim si pa, de bo sleparski prodajavec gotovo zastran teh bukev toliko velikodušen, de tega dolga ne bo prišel tirjat.

Natančni napis teh bukev s starimi čerkami je tale:

„To je ta pravi inu ta zieli Calemone-Shegen. Kateri je biv vkeleranje tapraveno bart vdrukan vtam lete: 1321 noiv latinshzhei shprachi ukei dan; potem pa nanemshko sedeí pa ta pravo bart nasovenjo nonovo kuhan inu frishno pazhan“.

Za tiste, ki so v resnicah svete vere dobro podučeni,

*) Národne ali narodovne enake pesmi niso imeti ravno za resnične dogodbe ali verske resnice, temuč so pogosto le po pobožni vmišliti sestavljene. Vred.

**) Kdaj so kovali tudi bele, to je, sreberne krajeerje: repar je veljal 4 solde, in je bil blizo sedanjiga groša. Pis.

ali pa saj pridno poslušajo keršanske nauke ob nedeljah in praznikih, niso te bukve toliko škodljive, in taki se tudi malo za nje zmenijo, desiravno je polno križnih znamenjev med stavki, besedami in celo med posameznimi čerkami, kjer lahko njih vrednost spoznajo. Silo škodljiv strup so pa te bukve tistim kristjanam, ki so se že po nesreči v mladosti naserkali mnogoterih vraž; ki so v veri le nekoliko podučeni, in ki morde še vedno poduk kristjanskih resnic zanemarljajo. Tistim torej, ki po tih bukvah hrepenijo, jih drago plačujejo, in jih radi prebirajo, na nje mnogo zaupajo in po njih mislijo gotovo srečo doseči, bi jez s svojim spisam iz resničniga usmiljenja in bratovske ljubezni prav rad po domače pokazal, na kako pošast oni zaupajo, zato jim odkritoserčno povém, de bi te bukve, ako bi se pod resničnim imenom prodajale, mogle tale napis imeti: „Gerda, ostudna in brezvestna sleparija“.

Kolemone žegen. Kaj je „Kolemone“? Kdo vé? Na 50. strani se bere: Spet an vesok sv. žegen od Kolemona papeža venka dan. Kolemon papež!! Kdaj in kje je bil on papež? Tega nihče ne vé. — Vzemi malo knjižico s podobo zdanjiga papeža, ki je bila o njegovi volitvi pod napisam: „Osrečeni kristjani“ v Ljubljani 1846 natisnjena, in preberi, začeniši na strani 18, imena vseh papežev po versti od Petra do Pija IX., in če tudi desetero očalov na nos obesiš, vender ne boš Kolemon-a zapazil. Kolemon je torej zmišljeno ime. Kakošen žegen pa zamore tisti papež podeliti, kteriga še nikjer na svetu ni bilo? Kdo pa je tako terčen in tako slabih možganov, de misli v bukvah, ki svoje napčne nagibe pod lažnjiv napis skrivajo, časno in večno srečo doseči?

„Na straneh 125—131 tih sleparskih bukev se pripoveduje, de je sv. Bernard škof in mučenec, pripomočnik siromakov in jetnikov; in siromak, ki želi za-se in za svoje ljudi dovolj dnarjev od njega dobiti, naj v stanici, kjer ga ne sme živa duša zapaziti pri vošeni prižgani sveči, ki mora žegnana biti, ob mladim torku ravno v tisti dobi, ko se začinja dan od noči ločiti, 77 očenašev moli itd., naj se ob suhim kruhu posti, na tléh spi in naj tudi prejme svete zakramente, de je potem čist grehov; zraven mora pa on vse to terdne verovati, in bo gotovo, če ne precej prvo noč, brez dvombe tretjo noč prejel dnarjev, kolikor jih on potrebuje“.

Sveti Bernard je bil res jako pobožen opat in slovec cerkven učenik; laž je pa, de bi bil on kdaj škof ali pa mučenec. On se je na svetu vedno prizadeval po Božji volji živeti. Če bi pa on zdaj uboge, kakor hitro oni to natanko dopolnijo, kar se v tih bukvah veleva, z dnarji, kolikor jih potrebujejo, preskerboval, bi se jim gotovo kar nič več ne poljubilo truditi, delati in potiti se. Sveti Bernard bi s tako dobrotljivostjo celo Bogu nasprotoval in bi bil kriv, de bi tudi drugi nasprotovali Bogu, ki je zapovedal v 1. Moz. bukv. 3. 19.: „V potu svojiga obraza boš kruh jedel“. Bog je torej hotel, de bi si Adam z delam kruh prideloval, in tako tudi vsi njegovi otroci.

Sv. Pavl uči: „Molite vsak čas v duhu Ef. 6. 18“. Čim se pa v tih bukvah toliko pomenljivo naroča, ravno takrat moliti, kadar se dan od noči loči?

Zakaj se naročuje moliti skrivaj, de bi nihče molivca ne zapazil? Ali mar ni Jezus učil, kakor piše sv. Matevž 5. 16.: „Naj sveti vaša luč pred ljudmi, de vidijo vaše dobre dela in slavijo vašiga očeta, ki je v nebesih?“ Zakaj naj se molitve opravljajo ravno o mladih torkih in sredah, kaj morde ob šipu drugi Bog vlada?

Kdo smé zaterdovati, če le nekoliko zdrave pameti ima, de te in tem enake okolišine niso zgoli vraže?

Sveti Bernard ni nikdar na vraže zidal. Beri djanje svetnikov (ki je bilo v Gradcu natisnjeno v II. delu na 18 strani), in tu boš vidil, de je sv. Bernard že kot otrok vraže čertil. Glava ga je strahovito bolela, neka žena pride k njemu, hoče nekak vražarsk blagoslov nad njim govoriti in s tem bolezen pregnati. Opazivši pobožen otročič, skoči naglama iz postlje in tira žensko od sebe, rekoč, de je pripravljen raji umreti, kot z greham bolečine rešen biti. — Ali ne ponečasti vsakteri sv. Bernarda, kdorkoli misli ali govori, de on zdaj kot svetnik v nebesih vraže podpéra, ki jih je na svetu že kot otrok sovražil? Ravno tako pa tudi nihče, ki iz vražnih vzrokov sprejemlje svete zakramente, opravlja dolge molitve, na tléh spi in če se on še tudi verh tega ob mladih torkih, sredah in petkih posti, de je podoben spredenimupajku, nima od svoje težavne pobožnosti kar nič zaslužnja, zato, ker on to vse le zavolj vraž opravlja in ne iz svetiga namena; on ponečastuje s tem Boga in svetnike ter se obilo zoper prvo in drugo Božjo zapoved pregreši.

Goljivi pisun tih bukev sleparsko in lažnjivo obetuje, de bo tisti, ki se jih poslužuje, po njih časno in večno srečo dosegel, de bo skrite zaklade (šace) vzdigoval in si z zarotovanjem dokaj koristil, tode on more v gnadi Božji biti, drugači on ne more biti deležnik toliko prečudnih reči.

Zakriti zapeljivi lažnjivce pa v tih bukvah take reči veleva in priporoča, de tisti, ki vanje veruje in se po njih obnaša, nikakor ni v stanu v gnadi Božji biti, zato, ker se on očitno Bogu in njegovi sveti volji ustavlja.

Skorej iz vsake strani se je lahko od te resnice prepričati, de se pa delo zastran tega nekoliko okrajša, hočemo naj popred nekoliko 6. stran brati, kjer vražarski pisun našiga prelubeznjiviga Zveličarja in presveto Trojico gerdo ponečastuje, takole: „Sveti 3 žebli Kristusovi naj bodo zabiti, to je, eden pred mojimi neprijatli, drugi za njimi, in tretji skoz njih dušo in telo, skoz glavo in serce, skoz roke in noge itd., in to meni pomagaj Bog oče, Sin in sveti Duh. Amen!“

Ako se komu serce prebode, je po njem; in žebli Jezusovi so bili orodje našiga odrešenja; potem spisu pa bi mogli biti tudi smertno orodje neprijatlov, kar je pa očitno nasprot Jezusovimu nauku, ki se tako glasi (Matevž 5. 44.): „Jaz pa vam rečem: Ljubite svoje neprijatle, storite dobro svojim sovražnikom, molite za preganjavce in obrekovavce“. K dosegi pregrešnih reči (svojiga maševanja) tu brezvestni pisac presveto Trojico za pomoč prosi, ker se pravi Boga gotovo v veliki meri preklinjati.

Zares bi preveč časa zamudil, ako bi hotel od raznih molitev, desiravno so močno s svetimi besedami okincane, razvidno dokazovati, kako so tiste skorej skoz in skoz pravimu kristjanskimu duhu nasprotne; mnogo bi črnila potrosil, ako bi hotel bolj natanko pretresovati zarotovanja raznih baž in vse nesnažne vraže tih bukev, n. p., kako se sreča zvé, kako zaklad osledi, skoplje in vzdigne, kako se merzlica odpravi itd., zatorej naj le nekatere reči omenim, po kterih se tudi drugih prazna slepota lahko do duo presodi.

Na 22. strani se tole bere: Besede, ki tu sledijo, imajo prečudno moč, kdor tega ne verjame, naj jih na listek za piše, ter naj ga komu na vrat obesi in naj nanj strelja, bo vidil, kaj to zamore. Ta listek pa, če ga hočem po domače

brez ptujih besed pokazati, bi imel tole podobo: Terglav + povhova mast + prismoda + jazbec + kučma + zelena gor +. — K tem norčijam se ne ustraši na koncu pristaviti svetih besed: V imenu Boga očeta, Sina in svetiga Duha. Amen!

Ali se mar ne pravi to, z Božjim imenom z naj grozovitniši prederznostjo norčevati? In lahko bi kak vrazin človek v tem umor dopernesel in sam prišel na vislice. (K. sl.)

Skerb za zanemarjene otroke.

Nar večí, ali saj prav velik del dušne in telesne nesreče izvira zanesljivo iz slabe, napačne, ali pa iz zanemarjene izreje otrók, od todi izhajajo postopači, pijanci, igravci, tatovi in razbojniki in vsakteri nadležniki človeške družbe. Kdo tedaj ne spozná, kako silno veliko je ležeče na dobri izreji otrók. Kdor k temu kaj pripomore, gotovo njegovo plačilo ne bo nar manjši v kraljestvu Božjim. V Freiburgu na Breisgauskim je v kratkim prišla knjižica na svitlo, ki obravnava skerb za pravno zanemarjene otroke (Die Sorge für sittlich verwahrloste Kinder, von Dr. J. Bapt. Hirscher), ki se nam tako imenitna zdi, de ne moremo prejenjati, nekterih premišljevanj in naukov iz nje in poleg nje posneti, ker zanesljivo upamo, de se bo s tem v marsikom obnovila in poterdila želja, k dobri izreji nespačenih, in pa k otenju zanemarenih ali zapušenih otrók in mladosti kaj pripomoči.

Čudimo se misijonarjem, ki zahajajo v daljne kraje zemlje, in z naj večim zatajevanjem samih sebe išejo slepih in v svoji slepoti zgubljenih nejevernikov. Po pravici. Kliče se k podpori tih misijonarjev in zbirajo se milovšine v njih pomoč. Tudi prav in dobro. Kje pa so misijonarji za naše zanemarjene otroke? Ali niso tudi taki otroci slepi? niso li tudi oni zgubljeni? ne tudi oni naj večiga milovanja vredni? — Tako se začne imenovani spis, in pristavi: Eno bi mogli storiti, in družiga ne opustiti. Ali se ne dogodi morebiti vse prelahko, de človek uboge daljne nejevernike z veliko priserčnostjo milova, zanemarjene otroke pred svojim obličjem pa skorej pregleda, ker je to vsakdanja in navadna reč. Nikar tedaj tudi bližnjih ne pozabimo, kterih nesreča ne bo manjši, kakor nejevernikov, ako se zgrešivši pravo pot na njo ne povernejo.

Koliko veselje je, bivati med dobrimi otroci! je rečeno dalje. Kolika radost, jih učiti, jih ljubiti, jih voditi, ter biti priča njih poslušljivosti, priserčne pobožnosti, njih otročje nedolžnosti! Kako posebno jih tudi Odrašenik ljubi! — Kje pa je ljubeznjivost dušno zanemarenih otrók? Taki so razuzdani, svojoglavni, divjaški, mnogotero hudovoljni in spačeni ter neljubeznjivi. Ako so ti otroci proti toliko drugim s svojim lastnim zadolženjem ali nezadolženjem tako deleč deleč zaostali, so nevedni, zagrešeni, neolikani; kdo bi ne imel z njimi usmiljenja? Je-li k njih težki nesreči še tega treba, de bi bili od tistih zapušeni, kteri njih nesrečo vidijo in spoznajo in premerijo, ali bi jo spoznati zamogli, — de bi bili zapušeni od dobrih in osrečenih, ter brez usmiljenja svoji nesreči zročeni? — Kdor ima ali vidi pobožne in srečne, olikane in podučene otroke, kako bi zamogel tistih pozabiti, ki so duhovno zanemareni in nesrečni?

Ubožcu podamo Božji dar, in si to v dolžnost štejemo, ker naša ljubezen mora biti delavna. Ali pa ni duša več vredna kakor telo? Ako nas tedaj ljubezen veže in sili, bližnjiga v telesni potrebi podpérati, kako bi nas ljubezen še bolj ne vezala in ne gnala, po duhovno zanemarenim otrokam v njih dušni potrebi in slepoti pomagati? In pa, ali ni duša s telesam vred več vredna, kakor telo samo? Ako tedaj tistim pomagamo, ki so v telesni potrebi, zakaj ne se toliko bolj zanemarenim otrokam, ki so v takih okolišinah, de pridejo za dušo in s telesam v pogubljenje, ako se jim ne pomaga! Prav v resnici, ako je res bistvo in lastnost ljubezni, otemati in dobro delati, ne vém, kje bi bila delavnost ljubezni bolj potrebna, kakor pri duhovno za-

neymarjenih otrocih. Ne vém, s čim bi se zamogla ljubezen še poterditi, de je prava, ako nima serca za take zanemarjene otroke.

Štejemo se kristjane, in pogosto kličemo, kakor mislimo, s priserčnostjo: Gospod Jezus! ljubim te; ljubim iz celiga serca. Prav tako! Ako Njega pa priserčno ljubimo, zakaj ne tudi Njegovih naj bolj usmiljenja vrednih odrešenih? — Ko je na krizu dal življenje za grehe svetá, ali ni imel tudi zanemarjenih otrok v svojim sercu? ali ni tudi njih Njegova prelita sveta rešnja kri? — In ko je prišel na svet, iskat, kar je bilo zgubljeniga, ne iše li tudi tih nesrečnih, ki so tako blizo pogube? — Kdor Jezusa ljubi, kje je v stanu reči: ljubim te, nima pa serca in roke za tiste, ki so v bližnji nevarnosti, ob Njegovo odrešenje priti, ceno Njegove zanje prelite kervi zgubiti, brez spoznanja in cenjenja Njegoviga včlovečenja preživeti, in brez ljubezni do Njega umreti! — Ko bo sodnik živih in mrtvih govoril: „Kar ste komu tih nar manjših storili ali ne storili, to ste meni storili ali ne storili“, ali ne bo tega tudi nam rekel, po tem, če smo se za naj ubožniši zmed ubožih, to je, za zanemarjene otroke pečali ali ne? —

Vsi se hočemo verni imenovati. — Govori pa sv. apostol Jakop: „Resnična neomadežana vera pred Bogam Očetam je: Poskerbeti za sirote in vdove v njih stiski“ (1. 27.). Duhovno zanemarjeni otroci pa, ako morebiti tudi starše imajo, so vendar za svojo dušo brez staršev, so sirote. Sirote so, in sploh naj več sirote in nar bolj pomoči potrebni zmed vsih sirot. Ako je potrebno k resnični veri pred Bogam, se sirot umisliti, je pač še prav posebno potrebno k resnični veri, se dušno zanemarjenih otrok usmiliti. In ako so bile od nekdanj naprave za sirote, je skorej nezapopadljivo, de se je do poslednjih časov malo, po vsaki ceni primerama prav malo storilo za duhovno zanemarjene otroke. Kje je tedaj vera — tista, ki je prava in neomadežana pred Bogam Očetam? — pravi pisavec.

Obširne postave določujejo mnogotere kazni in strahovanja za razne prestopovavce družinskiga reda. Številna množica stražnikov ta red ohranjuje, in prestopnike sodbi izročuje. Nezmerno težke opravila imajo sodništva s prestopniki in hudodelniki, de jih podveržejo kaznim, kakoršne jim postave odkazujejo, dokler niso po prestanim strahovanji zopet izpušeni, in svoje pregrešno življenje le prepogosto spet začnejo. Kolika kuga, kolika nesreča, kolik strah so taki ljudje za človeško družbo, ki svoje prederzne, nezbožne roke stegujejo zoper kri in življenje, zoper posest in poštenje, zoper poštenost in čedno življenje! — Pomislimo pa, de ravno dušno zanemarjeni otroci so takorekoč nastopniki ali novinci vsih pregreh, nadlog in hudobij, pripravljanci za ječe in pokorišnice, torej prihodnja težka butara za državo in za posamezne občine. Ali ni tedaj naj silniši potreba slehernimu človeku, zlasti zadevnim občinam, se ohvarovati prihodnjiga hudodelnika in jetnika, ter to prihodnje hudo v otroku premagati in zatreti?

Pri sodnijskih obravnavah zagovorniki prestopnikov pogosto razkazujejo zanemarjeno odrejo hudodelca, de bi se mu kazni zmanjšala. To zagovarjanje in izgovarjanje je pa ravno zatočenje tistih, ki so krivi, de je bila odreja zanemarjena. Kdo tedaj ne spozna, koliko je na tem ležeče, de se duhovna odreja ne zanemari? (D. sl.)

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Škofjski razpis od 13. grud. pret. l. obravnava zadeve duhovskih poskusinj ali konkurzov. Po čl. XXIV. konkord. se oddajajo vse duhovnije vsled očitniga razpisa po naredbah tridentinskiga sv. zbiralisa. Po teh naredbah škof ali njegov namestnik vsako leto v škofjskim zboru nar manj 6 izpraševavcov nasvetova, ktere zbor potrdi, in oni na sv. evangeli obljubijo, de bodo vestno de-

lali. Ko je kaka duhovnija izpraznjena, izvoli škof saj 3 zmed unih zbornih izpraševavcov (sinodalnih eksaminatorjev), ki z njim ali njegovim namestnikom vred vsacigu prošnjika po vsih vednostih in okolišinah izprašajo in presodijo, in po tem pripravne škofu naznanijo, de zmed njih naj pripravnišiga izvoli ali pa zavetniku priporoči.

Ker so bili pa letni škofjski zbori scasama čisto opušeni, dobivajo škofje na 3 leta oblast, de v edinosti s stolnim kapitelnam 12 namestnih zbornih izpraševavcov (prosinodalnih eksaminatorjev) na 3 leta določijo, kteri imajo ravno take pravice, kakor de bi bili na škofjskih zbors izvoljeni, le ko bi se škofjski zbor zbral, njih oblast pri ti priči neha.

Po tih naredbah bi mogli vsi prošnjiki pri vsakim izpraznjenji vnovič k poskušnji priti. Zavoljo velikih pritežnost in zadržkov v sedanjih okolišinah so pa škofje na Dunaji 2. nedeljo po Veliki noči lanskiga leta sklenili, de naj se do zdaj navadne poskušnje 2krat na leto, kjer so bile v navadi, tudi posihmal ohranijo. Izpraševavci pa so: škofov namestnik in nar manj 3 unih izvoljenih izpraševavcov, ktere škof odloči. Nezmožni se morajo vnovič izpraševanju podvreči, zmožnim pa velja poskušnja na 6 let. K poskušnji smé priti, kdor je bil saj 3 leta v duhovskim pastirstvu, ali pa je sicer skoz 5 let zakrament sv. pokore delil. Čas in tvarine izpraševanja ostanejo tudi zanaprej po navadi. Prosinodalni izpraševavci v ljubljanski škofi so naslednji: Prečastitljivi gospodje korarji: Jan. Novak, Juri Zavašnik, Jan. Pogačar, Jož. Pavšler, Jož. Zupan; častitljivi gospodje: Kasp. Velkaverh, Juri Vole, Matija Leben, Jan. Semen, Jan. Poklukar, Len. Klofutar, Leon Voučina.

V *Cirknici* je bil prvi dan po svetih treh Kraljih duhovni zbor zastran zakonskih reči. Častiti gosp. dekan, France Anžlovar, so ob desetih obdani od duhovšine pred darilnikom sv. Duha na pomoč poklicali in potem prav slovesno sv. mašo peli. Hvale vredno je pa tudi, de je bila cerkev kakor ob nedeljah napolnjena, desiravno je bil debel sneg in vreme jako viharo.

Ta dan pa nismo mogli pomenkovanja v zakonskih rečeh od kraja do konca doveršiti, zato smo pri častitljivim gosp. dekanu prenočili, kjer smo bili tudi dobro podvorjeni. O tej priliki so tudi čast. gosp. dekan opomnili, de bi tudi v tej dekanii natanko po visokočast. škofjskim razglasu, kadar je le mogoče, vselej poroke bile pred sv. mašo, de se potem novozaročenim, ako je bila nevesta prvič poročena, med sveto mašo sv. zakonski blagoslov podeli.

Pač res je ginljivo za vsakteriga kristjana, ako ima le nekoliko sladú, viditi mašnika se proti ženinu in nevesti obrniti, ter iz mašnih bukev nad nji blagoslovne molitve moliti.

Ktero opravilo pa zamore lepše in imenitniše biti za ženina in nevesto kakor je to, ko se ona dva v novim stanu, ki sta ga nastopila, takrat obhajata, kadar se obhaja mašnik, ki ju je poročil? Zares bi ne bilo lepo, ko bi Jezusa med svati ne prideržala!

Naj le kdo pobožnim kristjanam, ki so že več let poročeni, lepo pristojno ves zakonski blagoslov razloži, bodo gotovo globoko zdihnili: Oj škoda, de nismo mi blagoslova tako slovesno prejeli!

Križnogorski.

Z *Gorenškiga*. Kadar se volja Božja nad kakim človekam posebno očitno razodeva, pravimo: to je čudo, in kdor ne verjame, de tudi dan današnji se godejo čuda, naj here in posluša naslednjo resnično dogodbo, ki se je v tergu Ž — pripetila noviga leta dan. Neka vdova je živela že skoz 14 let v vdovskim stanu, in po razsodbi človeški smé se reči, živela je po volji Božji, ker je bila precej čedniga lica in je imela tudi za svoj stan precej premoženja, zraven je bila pa tudi pametniga zadržanja, se ni čuditi, de se jih je skoz ta čas mnogo pri nji ženilo: vsaciga je pa odpravila z besedami: ako bi bila Božja volja, de bi moza imela,

bi mi bil perviga pri življenji ohranil. — Preteklo jesen jo zopet neki vdovec snubi, in ker ga je poznala, de je pošten in pameten človek, začne res nekoliko misliti na novo zakonsko zavezo. Izročila se je bila pa mende v vsim Bogu, ker je nek večkrat rekla: če ni volja Božja, de bi se omožila, se to gotovo ne bo zgodilo. — Kakor se je slišalo, je bil zadnje dni preteklega leta njen sklep za možitev nek že precej terden, vendar pa plača še 2 sv. maši v namen: če ni Božja volja, de se omoži, naj raji pred umerje. Ravno v jutro noviga leta se ena omenjenih sv. maš opravi, vdova pa je ta dan celi dopoldan tako židane volje, kakor že zdavnej zdavnej ne tako. Okoli 9. ure pravi nekim svojim žlahtnikom: moram iti doli k sv. Frančišku k podružni cerkvi, kjer je tudi farno pokopališe, zakaj danes se bo moja reč obrnila na eno stran. Vesela pride zopet nazaj, opravlja svoje potrebne dela, potem pa gre k veliki maši in pridigi, od kodar se zdrava, terdna in zadovoljna verne. Komaj pa je dobro v svojo izbico stopila, se zgrudi k tlam, in vse človeško prizadevanje, jo zopet k zavedi pripraviti, je bilo zastoj. Brez težkiga boja in hudih težav je ležala celi popoldan, okoli 9. ure zvečer pa, — ravno ko bi bila imela nje zaroka biti — so jo napravili na mertvaski oder. — Spolnila se je bila Božja volja nad njo. — Ako bi, dragi bravce, utegnil dvomiti nad resnico te dogodbe, zamorem te zagotoviti, de je skoz in skoz resnična. Bila mi je rajna v rodu, in znane so mi bile vse njene okolišine in tudi sim sam stal poleg nje smertne postlje. — Z Bogam!

J. Levičnik.

Razgled po kersianskim sreću.

V Tristach-u na Tirolskim je pred kratkim umrl fajmster gosp. Sebast. Niederkofler, ki je v svoji poslednji volji zapustil 1000 gold. za uboge, 1000 pa za misijone, zlasti za srednje-afrikanjskiga, 400 gold. za šole. „Schützengztg.“ k temu pristavi: „Za ta velikoserčni dar moramo rajncinu gosp. fajmostru posebno hvaležni biti, ker sveti misijon v srednji Afriki je ravno zdaj posebne pomoči potreben. To je dosti očitno, ako pomislimo, kako zdaj, dokler morajo misijonarji iz Evrope tje hoditi, popotnine, zidanje cerkev in stanovanje, hrana za misijonsko osebstvo in misijonske učence — ki jih je veliko nad 100 v številu — veliko veliko denara potrebujejo. Ko se kersianstvo in z njim sklenjena olika vstanovi, in kadar bodo zamogli domačini sami biti oznanovavci sv. vere, k čimur poslednje leto v Evropo pripeljani zamureci naj lepši upanje dajo, potlej se bo tudi z manjšim podpiranjem opravilo. — Več Tirolcev z 2 duhovnima in enim zdravnikom se misli na spomlad v Peruvansko v Ameriko podati, kakor piše „Schützengztg.“, in ako se tem prav obnese, bi jih utegnulo še več nasledovati. — Rimsko. Mnogi ljudje imajo posebno veselje s tem, de vernim ljudem, verskim državam itd. hudo podtikujejo in vmišljujejo; tako se zlasti sedanjí čas marsikaj laže čez Rim, Neapelj in Španjolsko, ko se je tudi poslednja država zopet na cerkveno stran obrnila. Tako je šla laž po časnikih, de bi bila železnica med Rimom in Frascati obropana, de se od Rima proti Civita-Vechii le z nevarnostjo, obropani biti, zamore peljati. Čez Neapolitanško so prav natanko popisovali laži, de so hudodelnika, nekiga Milano-ta, pred smertjo terpežili ter mu poprej roke in noge zlomili. Tako tudi čez Španjolsko marsikaj. Te in več enačih, sem ter tje po časnikih trošenih obrekovanj in laži „Volksfr.“ večkrat iz zanesljivih virov zavračuje. — Ze do 100 trapistov je slo iz Francoskiga v Algir, de ondi kmetijstvo učijo in razširjajo. Za njimi je slo več solskih bratov, ki bodo duhovno polje mladosti obdelovali. — Naj poslednjiš čas sta v Moguncii prestopila v katoliško cerkev protestanska pastorja Dieffenbach in Henrici. V bogoslovskim učilišu tega mesta se uci katoliškiga bogoslovja bivši protestanski pridigar baron Cordier. — V zboru

sv. obredov 24. listop. sta bila »pričevavca ali marternika Peter Kambiaro iz Rufije in Anton Pakonio, oba iz pridigarskiga reda, za zveličana razglašena. Peter je bil 1365 na svečnico od nekiga valdezarjskiga krivoverca umorjen. Štiri leta pozneje, belo nedeljo 1369, je zveličaniga Antona 7 oboroženih valdenzarjev napadlo in umorilo. Skorej 100 pozneje so bili ti krivoverci umorili zveličaniga Bartelemja, doktorja bogoslovskiga na turinskem vseučilišu, kteriga česenje je bilo 1853 poterjeno. — Tudi še 2 druga dominikanca iz Turina sta bila to leto za zveličana razglašena, namreč O. Štefan Vandello († 1450), in Aimond Zaparelli († 1445). — Poslednjič tudi še 29. listop. zveličani Ugolino, ki je l. 1373 kakor pobožen pušavnik umrl, potem ko se je bil v svoji mladosti vsimu bogastvu in časti svojiga visokiga stanú odpovedal in je bil v 3. red — sv. Frančiška stopil. — Tudi iz Francoskiga napravljajo popotvanje v sveto zemljo za prihodnji velikonočni čas, kakor iz Avstrijanskiga. 19. sušca odrinejo iz Masilije. Popotvanje terpi 2 mesca. Popotnina znese 1000 do 1200 frankov. — V Švedii, kjer tako terdo in neusmiljeno delajo s katoličani, se začenja protestanstvo zmiram bolj in bolj samo sebe vjedati, kakor tudi po drugih protestanskih deželah; veliko ljudstva odpada od državne cerkve in napravljajo lastne občinstva (sogenannte freie apost. Gemeinden).

Droblne.

Že spet nesrečno žganje! Žalostna dogodka, ki se je pred nekimi tedni v novim Lengbahu dogodila, zopet poterjuje, kako resničen je pregovor: „Kakoršno življenje, taka smert“. Neki mizarsk družnik (Gesell) A. K. je 8. t. m. tako žlempal žganje, de so ga mogli njegovi pivski tovarši domu peljati. Zjutraj ga njegov mojster pride k delu buditi, zasliši pa strahovito gerčanje. Berž pokličejo zdravnika, ki je pa naznanil, de je vsaka pomoč zastoj, kar je tudi poskušanje poterdilo. Žganje je bilo že svoje delo dokončalo, in nič se ni dalo pomagati. Med naj grozovitnišim zvijanjem je bila ob 11. uri pijanska žertva dokončana. Ta nesrečni je bil še le 24 let star, pa od 5 let sem ni bil nič pri spovedi in le malokrat pri Božji službi, kakor je svojimu tovaršu sam pravil. Naj se nad njim zgledujejo, kteri po enaki poti hodijo.

Kar je iskal, je pa najdel. V Kolinu je zdaj pred kratkim čakal neki jezuit v kolodvoru na odhod. Bilo je več ljudi v čakališu, in pride tudi gospod z belo brado in črnimi lasmi v sobo. Pogleduje malo jezuita, ter se k njemu poda in mu reče: „Ako se ne motim, ste vi jezuit?“ Uni mu odgovori pametno: „Sim“. — Uni gospod pa reče dalje: „No, poslušajte tedaj! jezuiti nosijo zvonec velike učenosti; ako ste vi tako učen, povejte povejte mi, zakaj so moji lasje tako črni, moja brada pa tako bela? Jezuit malo pomisli in mu odgovori: „To od tod izhaja, ker ste v svojim življenji malo mislil, pa prav veliko blebetal“.

Pogovorci z gg. dopisovatel.

G. M. v V.: Žal nam je, de ne moremo Vašim željam vstreci, ker z osebnostmi si nakopljemo pravdo na glavo. — G. M. v G. Danica je bila mende neprenehama pošiljana, žal nam je, de je niste v redu prejimali. Zastran pomankljivih listov se bo poravnalo. — G. A. v M.: Bomo poprašali in poskerbeli.

Duhorske zadere.

V ljubljanski škofii. V Žalni je 12. t. m. umrl duhovni pastir g. Luka Stanonik. Ta lokalija je tedaj izpraznjena in prošnje zanjo do vis. e. k. Krajske vladije se od 15. t. m. v 6 tednih po navadi oddajajo. — G. Jurju Keršišniku, lokalistu v koroški Beli, je podeljeno privoljenje, se v pokoj podati. Koroška Bela je tedaj izpraznjena, in prošnje do slavn. posestništva Blejske grajšine se od 15. t. m. po navadi oddajajo.